

**Evaluering af arbejdet med den
pædagogiske læreplan
Kongehøjens Børnehave
2021**

Kongehøjens
børnehave

A stylized flower logo with four petals in orange, blue, green, and yellow, and a dark grey center. The flower is positioned above the text 'Kongehøjens' and 'børnehave'.

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.”

”Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

Her kan I opliste, hvad I har haft særligt fokus på som en del af arbejdet med læreplanen, fx morgenstund, leg, social udvikling. I kan også indsætte billeder eller andet fra jeres arbejde.

- Børnesyn
 - Børneperspektiv
 - Uderummet – leg og læring på legepladsen. Pædagogens rolle i legen i uderummet.
 - Sige mere ”ja” end ”nej” med særlig fokus på hvorfor vi siger ”nej”.
 - Forældreinddragelse
 - Hvordan passer Covid-19 ind i det pædagogiske læringsmiljø / dagligdags rutiner?
-

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

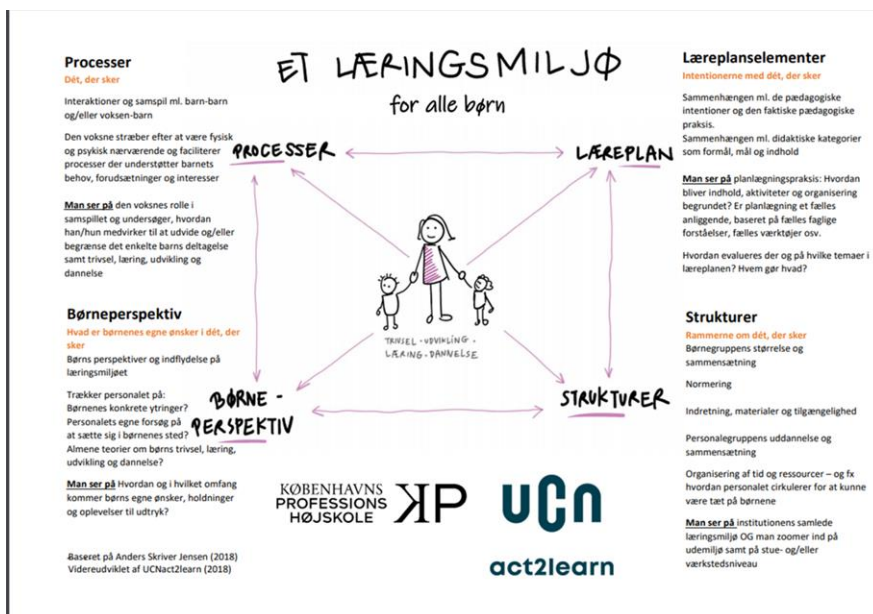
Her kan I kort beskrive jeres arbejde med at etablere en systematisk evalueringskultur. I kan fx beskrive, hvordan, hvor ofte og i hvilke fora I drøfter, reflekterer over og evaluerer jeres pædagogiske praksis. I kan også beskrive, om I arbejder med særlige metoder, fx Redskab til selvevaluering, Tegn på læring, Redskab til forankringsproces eller om I arbejder eksperimenterende eller undersøgende med en særlig tilgang.

Vi er stadig på øvebane i forhold til at skabe en systematisk evalueringskultur.

Vi har vi bl.a. sammen med ”Praksiskonsulenterne” (Socialstyrelsen), kommunens ressourcekorps og gennem kurset ”Faglige fyrtårne” arbejdet med at skabe en systematisk evalueringskultur.

Da tiden er en ressource og der ikke er uanede mængder, er vi meget bevidste om at den daglige refleksion og evaluering af små ”her og nu” situationer, har rigtig stor betydning for vores pædagogiske praksis.

Det er de daglige refleksioner, der er med til at opretholde en faglig udvikling hos personalet, som derigennem har særlig fokus på læringsmiljøet og børnenes udvikling, læring, trivsel og dannelse. På teammøderne og personalemøderne evaluerer vi på situationer, der gælder for hele huset. Her bruger vi Anders Skrivers systematiske analyse og evalueringsmodel med fokus på strukturer, processer, børneperspektiv og læreplanellementer. Hvad er vi optaget af lige nu? Hvad skal vi have særlig fokus på. Der udarbejdes en situationsbeskrivelse som vi ud fra nedenstående model analyserer, ”prøvehandler” og evaluerer på.

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

Her kan I kort skrive, hvordan I har grebet arbejdet an, fx om I har lavet workshop, gennemført konkrete evalueringer, haft oplæg fra interne eller eksterne. I kan også indsætte billeder eller lignende.

Vi har gennem de sidste par år arbejdet med den styrkede læreplan. Dette arbejde er foregået på personalemøder og teammøder, hvor de enkelte elementer i ”blomsten” er blevet gennembearbejdet. Læreplanen er blevet til gennem drøftelser, beskrivelser, prøvehandling, evalueringer m.m., hvor hele personalegruppen har været aktive deltagere. De faglige fyrtårne har været primus motor i forløbet bl.a. ved at sørge for kontinuiteten og ”den røde tråd”.

Vi har haft særlig fokus på børnesyn, børneperspektiv, læringsmiljøer, dannelse og evaluering af pædagogisk praksis sammen med praksiskonsulenter fra Socialstyrelsen i forbindelse med et praksisprojekt, som vi var en del af i 2018 og 2019

Vi har på temaaftener haft fokus på forskellige elementer i ”blomsten” samt evaluering af pædagogisk praksis, hvor vi har fået hjælp/sparring af en specialpædagog fra kommunen støtte-/specialkorps.

Vi har afholdt pædagogisk dag med Mette K. Rasmussen fra UCSyd, hvor vi arbejdede med læringsmiljøer og evalueringskultur.

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

”Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:

- Børnegruppens trivsel og læring
- Børn i udsatte positioners trivsel og læring
- Tosprogede børns trivsel og læring
- Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

Udvælg en eller flere evalueringer, som I har gennemført i de seneste to år, og saml op på erfaringerne ved at svare på nedenstående fire spørgsmål for hver evaluering. De fire spørgsmål knytter an til trinene i en evalueringsproces. Vælg gerne evalueringer, som betød, at I efterfølgende ændrede jeres pædagogiske praksis.

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Her skriver I kort, hvilket område i jeres pædagogisk læringsmiljø I satte fokus på i evalueringen og hvorfor. Hvad var det I var nysgerrige på eller der udfordrede jer? Dette er trin 1 i evalueringscirklen.

Vi oplevede, at der var et u hensigtsmæssigt læringsmiljø omkring oprydning på legepladsen. Når der var tid til oprydning, var børnene mere optaget af at komme ind end at hjælpe til, hvilket skabte mange konflikter børn/børn og børn/voksne imellem. Børnenes konflikter opstod ved indgangsdøren, hvor rigtig mange børn samlede sig inden der var ryddet op, og hvor det handlede om at komme først ind. Konflikterne mellem børn og voksne bestod i, at de voksne brugte meget energi på at få børnene til at hjælpe til med oprydningen samt "skæld ud" ved indgangsdøren.

Personalet fandt en hurtig løsning (troede vi) på udfordringen, ved at børnene, efter endt oprydning, skulle samles i rækker på boldbanen inden de gik ind. Herefter gik vi ind stuevis – børn og voksne sammen.

Dette tiltag virkede heller ikke, da konflikterne nu udspillede sig på boldbanen, hvor rigtig mange børn var samlet i stedet for ved indgangsdøren.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Her beskriver I kort den dokumentation af det pædagogiske læringsmiljø, I har indsamlet i forbindelse med evalueringen. Pædagogisk dokumentation kan bestå af en vifte af forskellige måder at beskrive børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse på, fx praksisfortællinger, fotos, observationer, videooptagelser, screeninger, relationsskemaer, børneinterviews, tegninger. Indsamling af pædagogisk dokumentation er trin 2 i evalueringscirklen. Har I under evalueringen skrevet på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

Udfordringen blev drøftet på et personalemøde og det blev besluttet, at en pædagog skulle lave en praksisfortælling/situationsbeskrivelse i forbindelse med oprydningen, så vi kunne gå i dybden med/være nysgerrige på, hvad der rent faktisk skete på boldbanen.

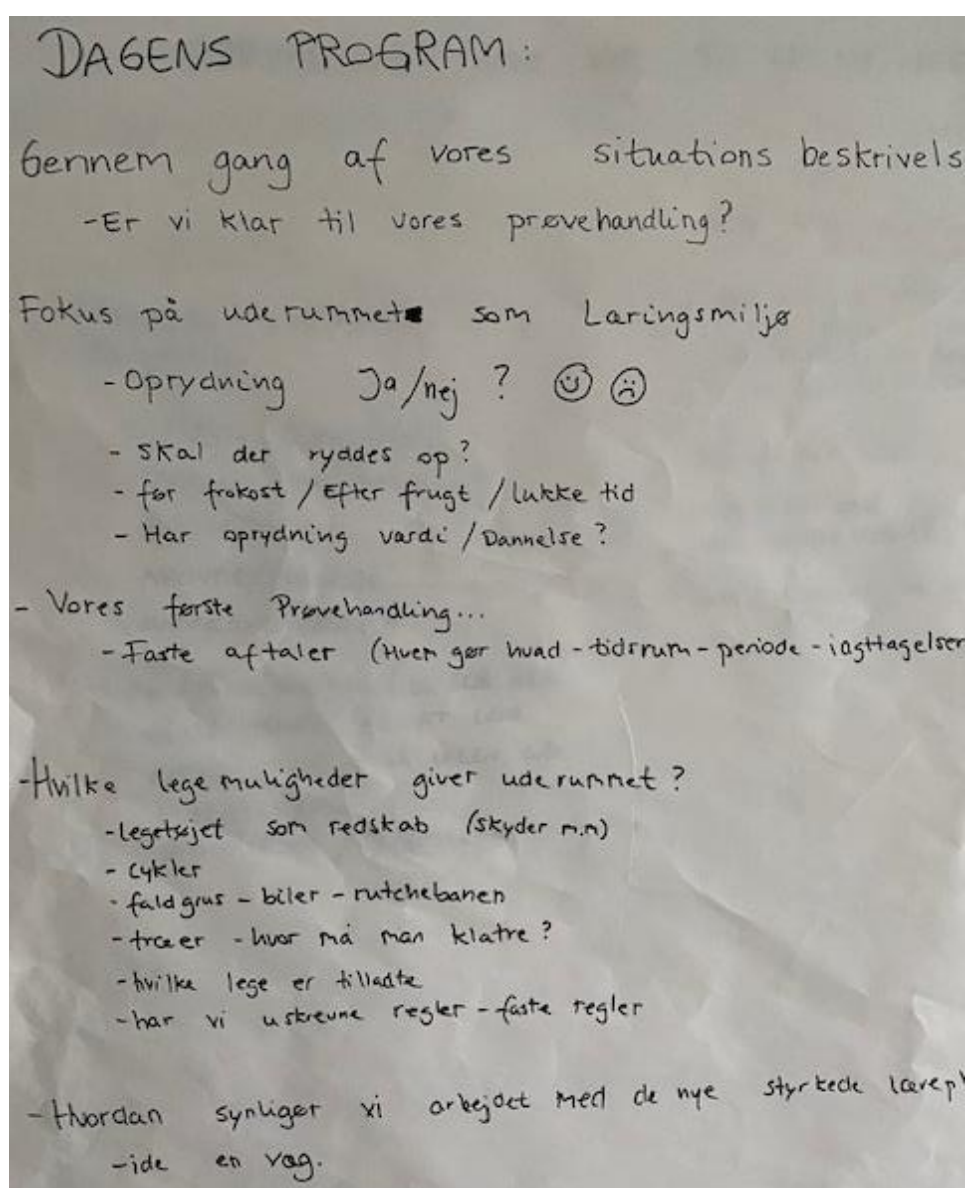
Situations beskrivelse.

Det er onsdag, klokken er 13.35. Alle børnene er på legepladsen. Der er 2 (3) voksne på legepladsen.

En voksen råber: "alle børn skal rydde op". Hun står ved siden af klodserne, hvor mange børn er i gang med at bygge. Flere af børnene har ikke lyst til at rydde op. "Hvorfor skal vi det, vi har lige bygget det?" Den voksne svarer: "vi skal ind og have frugt", hvorefter hun går videre til børnene i sandkassen og beder dem rydde op. Ca. 10 børn står allerede klar på boldbanen, de har ikke deltaget i oprydningen. Flere børn kommer på boldbanen og en gruppe drenge begynder at lege en leg. Den voksne ser børnene på boldbanen og siger, at de skal hjælpe med at rydde op. Børnene lytter og går i sandkassen og hjælper. Kort efter kommer der flere nye børn på boldbanen. Et barn på 4 år kommer ind på boldbanen og siger til børnene, at de skal hjælpe med at rydde op. De siger, "det gider vi ikke" Der er ingen voksne i nærheden. Barnet tier stille og stiller sig i række. En dreng på 6 år har stillet sig klar, han henvender sig til mig og siger: "jeg har ryddet op". Flere drenge fra Lilla stue kommer hen og laver en ny række i nærheden af ham. Han siger til dem, at han kom først. Drengene svarer ham ikke, men bliver stående. Han forsøger igen, "jeg kom altså først og det er mig, som står forrest". Der er ingen voksne i nærheden. Der er kommet mange børn

på boldbanen og der er dannet flere rækker. Han står stadig selv i sin række, alle de andre drenge har valgt den anden række. Pludselig er der et barn, som græder højt fra sandkassen, en voksen kommer og hjælper. Der er meget uro og små konflikter i køerne. To af de ældste drenge skubber meget vildt til hinanden. Der kommer en voksen, som beder dem stoppe. Alle børnene er kommet på boldbanen kl. 13.45. En voksen forsøger at få styr på rækkerne. Hun henvender sig til ham, som står selv i en række. Hun spørger ham, hvorfor han ikke står sammen med de andre? Han siger at det var ham, som kom først. Den voksen siger, at nu skal han gå bagerst i den anden række. Han er sur men går hen i rækken. Da han kommer hen i rækken, kommer han i konflikt med et barn, som står bagerst. De skubber og slår til hinanden. Den voksne kommer hen og beder dem stoppe. Han begynder at græde, "det var altså mig som stod forrest".

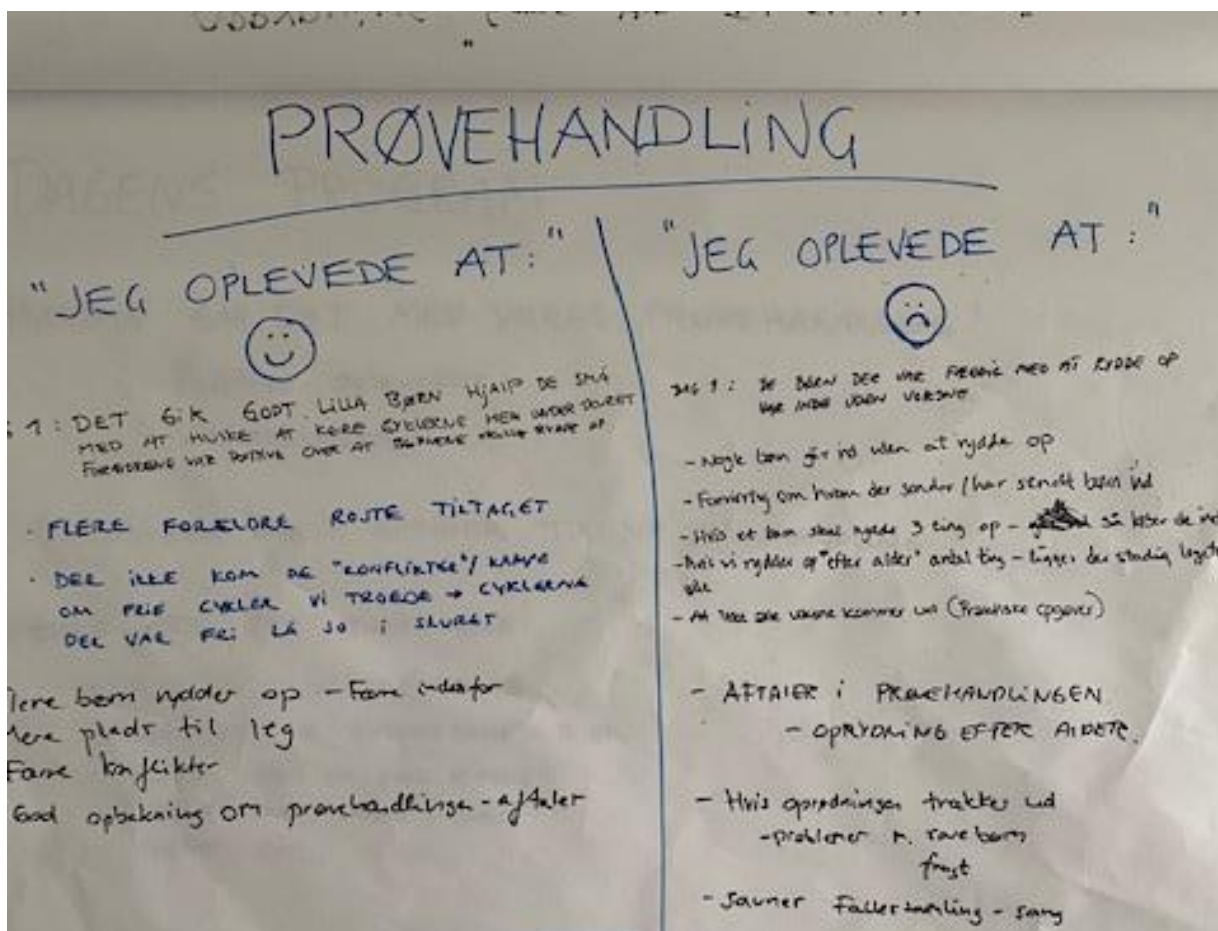
På det efterfølgende personalemøde bruger vi Anders Skrivers Jensens analyse model, hvor vi bliver særligt nysgerrige på strukturer og børneperspektivet. Ud fra det igangsætter vi prøvehandling.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Her skriver I kort resultaterne af jeres analyse, fx hvordan den indsamlede dokumentation gjorde jer klogere på det, I var blevet nysgerrige på? Hvad var jeres vurdering af det pædagogiske læringsmiljøets betydning for børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse? Dette er første del af trin 3 i evalueringscirklen. Har I under evalueringen skrevet resultaterne på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

Vi havde en planche hængende på personalestuen, hvor vi, i en aftalt periode, kunne skrive både positive og negative erfaringer på.

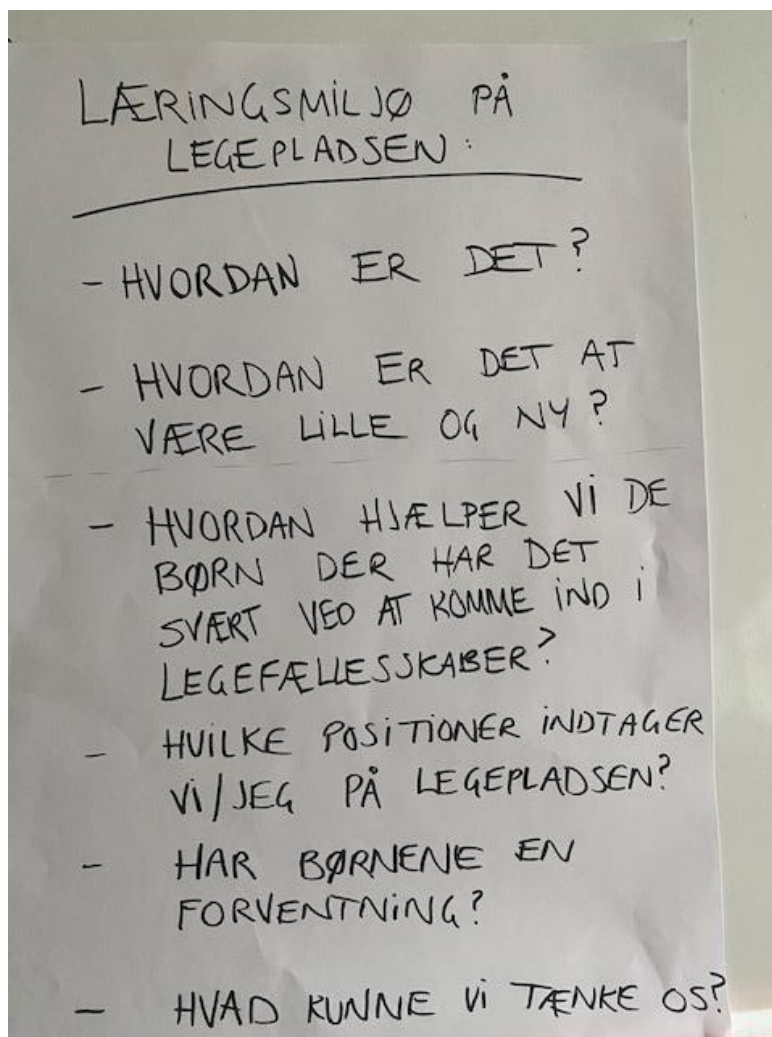
Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Her skriver I **kort**, hvordan I handlede på baggrund af jeres nye indsigter om jeres pædagogiske læringsmiljø. I kan bl.a. skrive, hvorvidt evalueringen gav anledning til at justere jeres pædagogiske praksis, og om den gav anledning til at afprøve konkrete tiltag og justere jeres skriftlige læreplan. I kan også samle op og se på tværs af de udvalgte områder, I har evalueret. Er justeringerne stadig en del af jeres praksis i dag? Har I brugt jeres indsigter i udvalgte evalueringer i andre sammenhænge? Dette er anden del af trin 3 i evalueringscirklen.

Tiltaget lykkes. Vi har justeret antallet af voksne under oprydning på legepladsen eller som vi siger nu "gør klar til ny leg". Dette betyder at vi bedre kan understøtte de børn, der har brug for det, så nu fungerer oprydningen, børnene hjælper og konflikterne er blevet færre.

Prøvehandlingerne og fokus har skabt en undring og nysgerrighed i forhold til de voksnes rolle i uderummet ligesom vi har fået fokus på "regler" på legepladsen, hvilket har skabt flere og nye læringsrum. I og med at vi har særlig fokus på børneperspektivet justerer vi løbende. F.eks. har der været en regel om, at børnene kun måtte grave i sandkassen, selv om det var tydeligt, at de ofte gerne ville grave i jord. Vi har nu etableret et "graveområde", hvor der er mulighed for at grave i jord.

Fokus på oprydningen på legepladsen og hvad det medførte, har nu givet anledning til nye spørgsmål.

Inddragelse af forældrebestyrelsen

”Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Her skriver I kort, hvordan I har inddraget forældrebestyrelsen og eventuelt forældrerådet, fx om I har drøftet, hvad I har sat fokus på i løbende evalueringer, resultaterne og hvilke tiltag det har givet anledning til, eller hvordan forældrebestyrelsen aktivt har været inddraget i ændringer eller justeringer af den daglige praksis.

Den styrkede pædagogiske læreplan er et fast punkt på dagsordenen til bestyrelsesmøderne, hvor bestyrelsen løbende bliver orienteret om hvordan vi arbejder med den styrkede læreplan. Vi har løbende drøftet forskellige tiltag for derigennem at inddrage forældrevinklen.

Sammen med bestyrelsen har vi haft særlig fokus på forældreinddragelse og bestyrelsen har været med til at drøfte forskellige tiltag om hvordan forældrene kunne inddrages og være synlige i børnehavens hverdag. Bl.a. har en temaaften med Kirsten Birk Lassen sat sine spor i forhold til ”forældre som rollemodeller i børnehaven”.

Det fremadrettede arbejde

”En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Her kan I kort skrive, hvad I vil sætte fokus på i jeres pædagogiske læringsmiljø fremadrettet og hvorfor. I afsnit ét så I tilbage på, hvad I allerede har arbejdet med. Har I fået øje på, om der er dele af jeres pædagogiske læringsmiljø, I ikke har haft fokus på, fx rutinesituationer, børn i udsatte positioner, mv.? I kan også skrive, om der er områder, I har haft fokus på, men har behov for at genbesøge.

Vi har og vil fortsat have fokus på:

- Børneperspektivet og børnenes intentioner
- De voksnes roller og positioneringer i læringsmiljøet
- De voksnes læringsmiljø som en del af vores evalueringskultur. Herunder øve os på at undre os sammen og være nysgerrig på hinanden handlingsmønstre.
- Leg. Vi har udarbejdet 3 forandringsmodeller i forhold til leg med følgende udfordringer:
 1. Alle opnår en fælles forståelse for de forskellige legetyper.
 2. Vi har nogle børn, der i perioder er udsatte i legefællesskabet og som har brug for at blive understøttet i at udvikle nye legeerfaringer.
 3. Alle skal opnå en fælles forståelse for legens værdi og anerkende legens betydning.

Udover allerede beskrevne indsatser og aktiviteter i forhold til leg/ovenstående udfordringer, ønsker vi at inddrage forskningsprojektet ”Pædagogers forandringsrejse – øvebane i at facilitere børns læring og udvikling i legesituationer”.

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Her kan I kort beskrive, om I oplever, at organiseringen af jeres evalueringskultur har understøttet meningsfulde drøftelser, refleksioner, analyser og vurderinger af jeres pædagogisk praksis i hverdagen? Eller om jeres erfaringer giver anledning til at justere organiseringen af jeres evalueringskultur, fx om der er brug for at afprøve andre måder at mødes og måder at reflektere sammen, justere hyppigheden af møder eller fastholde god evalueringspraksis.

Vi fortsætter i det spor vi er startet i. Det tager tid og ressourcer at opbygge en ny evalueringskultur. Vi øver os stadig og er på vej.

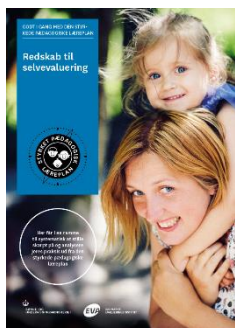
Vi har erfaret, at vi skal blive bedre til at dokumentere skriftligt for derigennem bedre at kunne følge kontinuiteten i evalueringen. Den skriftlige dokumentation har også betydning i forhold til vidensdelingen i hele huset.

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Ikke på nuværende tidspunkt.

Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan

Til at understøtte og inspirere jeres videre arbejde med evalueringskultur og den styrkede pædagogiske læreplan er der udviklet en række øvrige understøttende materialer. Alle inspirationsmaterialer – nuværende og kommende – kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.

Redskab til forankringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.

Podcastserien Børnehøjde er en faglig podcast om pædagogik og læreplan. Andet tema i serien sætter i tre afsnit fokus på evalueringskultur. Til temaet findes et dialogkort med spørgsmål til refleksion.

Alle materialer kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

© 2020
Danmarks Evalueringsinstitut og
Børne- og Undervisningsministeriet

Citat med kildeangivelse er tilladt

Design: BGRAPHIC